

Stríðið um H

Tíggju vikur undan amerikanska forsetavalinum spyrja vit triggjar føroyingar, ið fylgja við valinum, um hvussu tey meta úrslitið verður

HALLUR AV RANA

8. november fara amerikanarar í valhølini at velja ein persón til ovasta politiska sessin í tjóðini og møguliga máttmiklasta politiska sess í heiminum.

Stórur áhugi er fyri valinum um allan heim, ið hesaferð er millum Donald Trump, ríkinn úr New York, ið tók øll á bóli og gjørdist forsetavalevni hjá Republikanarunum, og Hillary Clinton, fyrrverandi senatorur, uttanríkisráðharri, forsetafrúa og nú forsetavalevni hjá Demokratunum.

Talan er tó um eitt val, ið flestu amerikanarar høvdu vilja verið fyrriuttan. Veljarakanningar vísa, at talan er um tey minst umtóktu valevnini í nýggjari tíð.

Sum stóðan er í lýtuni, so tykist, at tað verður Hillary Clinton, ið vinnur valið. Nate Silver, av mongum mettu at vera fremsti serfrøðingur innan veljarakanningar í USA, metir at sannlíkindini fyri, at Hillary Clinton vinnur valið er 78,8 prosent, meðan tað er 21,2 prosent kjansur fyri at Donald Trump vinnur.

Harumframt hevur Hillary Clinton, á yvirlitinum hjá Real Clear Politics yvir seinastu veljarakanningarnar, eina leiðslu á 6,1 prosent, tá veljarar verða biðin um at velja millum demokratiska og republikanska valevnini. Hillary Clinton fær tilsamans 48,4 prosent, meðan Donald Trump fær 42,3 prosent.

Leiðslan er tó eitt vet minni, tá veljarar sleppa at velja millum øll valevnir. Tá fær Hillary Clinton 42,5 prosent og Donald Trump fær 38,1 prosent, ið er ein leiðsla á 4,4 prosent til Hillary Clinton.

Veljarakanningar skulu tó takast við einum ávísingum fyrivarni, so hóast Hillary Clinton liggur á odda, so kann enn alt henda. Vikuskiftis-Sosialurin hevur spurt triggjar føroyingar við áhuga í amerikanskan politikk um teirra meting.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Talan er tó um eitt val, ið flestu amerikanarar høvdu vilja verið fyrriuttan. Veljarakanningar vísa, at talan er um tey minst umtóktu valevnini í nýggjari tíð.

INGIBJØRG BERG – STJÓRN MÁLAFRØNGUR

Hví dáma fólk Donald Trump?

Fólk eru troytt av politikarum, sum spinndoktarar og samskiftisfyrirøkur við professionellum amboðum forma, sum streymurin rekur. Fólk eru troytt av professionelt stýrdum valstríðum, lyftum, ið ikki halda, og máli eingin skilur – tað er óektað og forútsigiligt.

Donald Trump er eitt sindur tað øvugta, og tað tykist virka. Hann tosar eitt mál, ið fólk skilir. Boðskapurin ljóðar greiður og er kontantur, hann nertur við kenslur sum ótta, hatir og fordómar, og so er hann líkatil og lítið uppgjørdur.

Hann brúkar orð tilvitað at skapa ekstremar veruleikar, og sum polarisera valstríðið, so hansara meiningar standa sterkari.

Donald Trump er kendur frá øðrum enn politikki. Tí fær hann fatur á málbólum, sum onnur ikki røkka – og teimum, sum vilja royna okkurt annað enn tað, sum tey meina ikki virkar. Hann hevur, til dømis í realitysendingum, altíð dugað at marknaðarføra seg, sum hann, ið røkkur sínum málum – »amerikanski dreymurin«.

Hví dama fólk Hillary Clinton?

Hillary Clinton umboðar tað varna, tað kenda og tað forútsigiliga – og so er hon einasta alternativ við til Donald Trump.

Eg haldi ikki tað er rætt at siga, at fólkí dámar hana – heldur at hon er eitt trygt val. Hon er ein keðiligur, etableraður karrierupolitikari, sum sigur tað, sum ein meðal hampa amerikanari umboðar.

Hon er kontrollerað og visir ikki kenslur – kanska tí hon er kvinna og lættliga kann verða útspilt sum kensluborin ella hysterisk, um hon visur kenslur, men tí kann hon tykjast óengagerað og grá.

Søguliga hevur hon onkur keðilig politisk mál við sær, har hon er

lopin framav, t.d. tá hon sum partur av Bill Clinton stjórnini stóð fyri eini heilsunýskipanartilgongd, sum ikki eydnaðist serliga væl. Eisini tí er hon viðhvørt eyka varin.

Hvør verður næsti forsetin í USA?

Hillary Clinton, vænti eg.

Eg trúgvi at Donald Trump, tá samanum kemur, er ov víðgongdur til at fólk kunnu ímynda sær hann sum forseta. Men tað er ilt at siga fyri vist – hygg bara eftir ES valinum í Bretlandi ella undirtøkuna, sum Alternative für Deutschland fær!

Kann Donald Trump vinna?

Tað kann væl hugsast. T.d. um okkurt hendir stutt áðrenn, sum skakar fólk, eitt nú eitt størri yvirgangsálop ella reimingar á figgjarmarknaðinum.

Spurningurin er eisini, hvussu væl tey klára at mobilisera upp til valið. Her hevur Hillary Clinton eitt nógv størri, professionelt maskinari og pengar aftanfyrir seg, meðan Donald Trump er minni skipaður og má líta meira á viðhaldsfólk.

